

OPERATIVNI PROGRAM Konkurentnost i kohezija

2014. - 2020.



3a1

Bolji pristup financiranju
za MSP-ove





OBRAZAC KRITERIJA ZA ODABIR OPERACIJA I PRIPADAJUĆE METODOLOGIJE

Kriteriji za odabir operacija obuhvaćaju

- **specifične kriterije prihvatljivosti** (eliminacijski kriteriji koji nužno moraju biti ispunjeni kako bi pojedina operacija mogla biti prihvatljiva za sufinanciranje) i/ili
- **specifične kriterije odabira** (omogućavaju kvalitativnu procjenu odnosno usporedbu operacija).

Kriterijima za odabir operacija osigurava se doprinos operacija ostvarenju specifičnih ciljeva i rezultata pripadajućeg investicijskog prioriteta OP-a.

1. INVESTICIJSKI PRIORITET

3a Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora



SPECIFIČNI CILJ

3a1 Bolji pristup financiranju za MSP-ove

Opis specifičnog cilja:

Očekivani rezultat intervencija jest poboljšati pristup javnoj financijskoj potpori za MSP-ove, koja odgovara poslovnim potrebama u svim fazama njihova razvoja, uspostavom financijskih instrumenata poput zajmova, jamstava, poduzetničkog rizičnog kapitala (ili njihovom kombinacijom).

Financijski instrumenti uspostavljeni u okviru ovog specifičnog cilja rješavat će pitanja čitavog niza nedostataka hrvatskih MSP-ova poput niske razine konkurentnosti (prema Izvješću IUS-a 2014.), ograničenog financijskog kapaciteta, smanjenih tehnoloških mogućnosti, neodgovarajućih vještina, nedostataka koji sprečavaju MSP-ove da uvedu inovacije i natječu se na tržištu. To se posebno odnosi na novoosnovana poduzeća, koja su pod nepovoljnim utjecajem pada gospodarstva, kreditne krize i nesklonosti riziku koju je pokazao sektor financijskih institucija, potkrijepljeni provedenom ex-ante procjenom financijskih instrumenata i utvrđeni kao glavni strateški nedostaci i prepreke budućem razvoju.

U pogledu prethodno navedenog, razvoj financijskih instrumenata u Hrvatskoj omogućit će MSP-ovima da razvijaju svoja poslovanja ulaganjima u nove ideje na temelju održivih i konkurentnih poslovnih modela. Osim toga, povećani pristup javnoj financijskoj potpori povećat će broj MSP-ova (uključujući inovativne MSP-ove i novoosnovana poduzeća) koji koriste financijske instrumente. Što se tiče zajmova i jamstava, financijska prednost za prihvatljive MSP-ove dokazuje se smanjenjem ukupne kamatne stope koju zahtijevaju financijske institucije i/ili smanjenje kolaterala zajmova MSP-ova. Programi ulaganja u vlasnički kapital privući će dodatna ulaganja u MSP-ove, uključujući inovativna novoosnovana poduzeća. Općenito se očekuje da će financiranje MSP-ova putem financijskih instrumenata koji se sufinanciraju iz EFRR-a povećati financijsku polugu privatnog financiranja, potaknuti gospodarsku aktivnost i pomoći stvaranju i održavanju radnih mjesta.

Koordinirana mreža poduzetničkih potpornih institucija (PPI), čiji rad će biti financiran operacijama Specifičnog cilja 3a2 Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva, omogućiti će solidne, profesionalne usluge na zahtjev MSP-ova diljem Hrvatske te će imati za zadatak korisnicima predstaviti sve informacije vezane uz korištenje financijskih instrumenata i njihovu implementaciju te pomagati u pripremi projektnih prijedloga.



A) PRIHVATLJIVE AKTIVNOSTI (INSTRUMENTI)

- Mikro razvojni krediti
- Mali razvojni krediti
- Jamstva
- Subvencije na jamstvene zajmove
- Zajmovi za rast i razvoj
- Subvencije na zajmove za rast i razvoj
- Rizični zajmovi
- Rizični kapital

B) PRIHVATLJIVI PRIJAVITELJI/KORISNICI

- Tijela koja provode financijske instrumente koji su im povjereni u skladu s odredbama članka 38. Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), uključujući financijske posrednike i druge prihvatljive subjekte poput sredstava poduzetničkog kapitala i ostalih oblika javno–privatnog partnerstva, odabranih na temelju otvorenih, transparentnih, razmjernih i nediskriminacijskih postupaka, izbjegavajući sukobe interesa.

C) CILJNA SKUPINA

- MSP-ovi u svim stupnjevima razvoja

D) POVEZANOST S RELEVANTNIM POKAZATELJIMA IZ OPERATIVNOG PROGRAMA I, AKO JE PRIMJENJIVO, PRIPADAJUĆIM VODEĆIM NAČELIMA ZA ODABIR OPERACIJA

Pokazatelji rezultata

- Pristup javnoj financijskoj potpori uključujući jamstva (% ispitanika koji su ukazali na pogoršanje)

Pokazatelji neposrednih rezultata

- Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju potporu (CO 01)
- Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju financijsku potporu osim bespovratnih sredstava (CO 03)
- Proizvodno ulaganje: Broj novih poduzeća koja primaju potporu (CO 05)



- Proizvodno ulaganje: Privatna ulaganja koja odgovaraju javnoj potpori poduzećima (sredstva koja nisu bespovratna) (CO 07)
- Proizvodno ulaganje: Porast zapošljavanja u poduzećima koja primaju potporu (CO 08)
- Privatna ulaganja koja odgovaraju javnoj potpori u projektima inovacije ili istraživanja i razvoja (I&R&I) (CO 27)
- Broj poduprtih inovativnih poduzeća
- Intenzitet efekta poluge ostvaren korištenjem financijskog instrumenta

E) DEMARKACIJA/RAZGRANIČENJE FINANCIJSKIH INSTRUMENTA (OPERACIJA) I BESPOVRATNIH SREDSTAVA

U postavljanju kriterija za mala i srednja poduzeća te njihovu prihvatljivosti za financiranje putem bespovratnih sredstava, trebalo bi se osigurati da se sredstva poreznih obveznika učinkovito koriste. To znači da se sredstva usmjerena na mala i srednja poduzeća, čiji je trenutni financijski položaj takav da njihovo dodatno zaduživanje ne može poboljšati njihovu sposobnost za stvaranjem dodane vrijednosti, moraju koristiti s ciljem da se poboljša njihov financijski položaj kako bi došli do stanja u kojem mogu početi imati korist od implementacije financijskih instrumenata.

Predloženo je da se **standardni pokazatelj zaduženosti** koristi kao kriterij razgraničenja koja mala i srednja poduzeća su prihvatljiva za bespovratna sredstva, a koja za financijske instrumente.

F) PLANIRANE OPERACIJE / FINANCIJSKI INSTRUMENTI:

- **ZAJMOVI ZA RAST I RAZVOJ – SUBVENCIJA KAMATA NA KOMERCIJALNA SREDSTVA POSLOVNIH BANAKA**
 - **Očekivani početak provdebe financijskog instrumenta:** III. kvartal 2016.
 - **Indikativna alokacija (EU sredstva):** 110.000.000. EUR (85.000.000 EUR zajmovi + 25.000.000 EUR subvencija kamata)
 - **Cilj postupka dodjele:**
 - Olakšati pristup financiranju za MSP kroz nižu cijenu financiranja, umanjene zahtjeve za instrumentima osiguranja;
 - Osigurati stabilniju strukturu izvora sredstava MSP-a čime će i komercijalni krediti postati dostupniji ;
 - Kombinacijom korištenja sredstva ESI fondova i sredstva poslovnih banaka ostvariti učinak što veće financijske poluge.
 - **Značajke proizvoda (instrumenta):**
 - Financiranje investicijskih ulaganja malih i srednjih poduzetnika
 - Namjena kredita: Osnovna sredstva (Osnivačka ulaganja, zemljište i građevinski objekti, oprema i uređaji), Obrtna sredstva povezana s aktivnostima razvoja i širenja poslovne aktivnosti korisnika do 30% iznosa kredita
 - **Indikativni prihvatljivi korisnici:**
 - MSP-ovi u fazi rasta i razvoja



■ JAMSTVA – SUBVENCIJA KAMATA

- **Očekivani početak provedbe financijskog instrumenta:** IV. kvartal 2016.
- **Indikativna alokacija (EU sredstva):** 80.000.000. EUR (70.000.000 EUR pojedinačna/portfeljna jamstva + 10.000.000 EUR subvencija kamata)
- **Cilj postupka dodjele:**
 - Osigurati bolji pristup financiranju MSP-ima
 - Iskoristiti ESIF-ove za potporu financiranju MSP-ova iz članka 37. stavka 4. Uredbe (EU) br. 1303/2013
- **Značajke proizvoda (instrumenta):**
 - ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu, uključujući prijenos vlasničkih prava u poduzećima pod uvjetom da se prijenos izvršava između neovisnih ulagača;
 - obrtni kapital povezan s aktivnostima razvoja ili proširenja koje su slične (i povezane s) aktivnostima iz prethodne točke (a) (čija se povezanost dokazuje, među ostalim, poslovnim planom krajnjeg primatelja i iznosom financiranja).
 - zajmovi moraju biti novi, isključujući refinanciranje postojećih zajmova;
 - zajamčeni iznos temeljnog zajma smije iznositi najviše 2.000.000 EUR poštujući ograničenja na temelju Uredbe o potporama male vrijednosti i/ili Uredbe o skupnom izuzeću (GBER). Prihvatljiva MSP mogu više puta zatražiti zajmove koji se dodjeljuju u kontekstu ovog financijskog instrumenta pod uvjetom da se u potpunosti poštuje prethodno navedeno ograničenje u pogledu bruto ekvivalenta potpore; Minimalni dopušteni iznos pojedinačnog jamstva je 50.000 EUR
 - zajmom se ne financira isključivo financijska aktivnost ili projekti u području nekretnina koji se provode kao aktivnost financijskog ulaganja te se ne financira pružanje potrošačkog financiranja; Ovo se odnosi na kupovinu nekretnina/pokretnina u svrhu iznajmljivanja i preprodaje
 - moraju imati najkraće dospijeće od 12 mjeseci i najdulje dospijeće od 120 mjeseci. Rok dospijeća može biti i duži iznimno ukoliko to zahtjeva predmetna investicija u specifičnim sektorima.
- **Indikativni prihvatljivi korisnici:**
 - Mikro, mala i srednja poduzeća („MSP-ovi“, kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ(2))

■ MIKRO RAZVOJNI KREDITI

- **Očekivani početak provedbe financijskog instrumenta:** IV. kvartal 2016.
- **Indikativna alokacija (EU sredstva):** 12.500.000. EUR
- **Cilj postupka dodjele:**
 - Cilj instrumenata je osigurati MSP-ima lakši pristup financiranju pružajući više sredstava po povoljnijim uvjetima u smislu smanjenja kamatne stope i, smanjenja kolateralu



- **Značajke proizvoda (instrumenta):**
 - Od 1.000 EUR do 25.000 EUR za iznos kredita
 - Rok otplate do 5 godina
 - Investicijski mikro krediti i mikro krediti za obrtna sredstva. Investicijski mikro krediti za materijalnu i nematerijalnu imovinu ili investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu uključujući i obrtna sredstva najviše 30% ukupnog iznosa kredita. Mikro krediti za obrtna sredstva – 100% iznosa kredita za obrtna sredstva.
 - Kamatna stopa: od 0,5 - 1,5% (1,5 – 3,5% Mikrokrediti za obrtna sredstva)
- **Indikativni prihvatljivi korisnici:**
 - Mikro, mala i srednja poduzeća („MSP-ovi“, kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ(2))
- **MALI RAZVOJNI KREDITI**
 - **Očekivani početak provdebe financijskog instrumenta:** IV. kvartal 2016.
 - **Indikativna alokacija (EU sredstva):** 12.500.000. EUR
 - **Cilj postupka dodjele:**
 - Cilj instrumenata je osigurati MSP-ima lakši pristup financiranju pružajući više sredstava po povoljnim uvjetima u smislu smanjenja kamatne stope i smanjenja kolaterala
 - **Značajke proizvoda (instrumenta):**
 - Od 25.000 do 50.000 EUR za iznos kredita
 - Rok otplate do 10 godina
 - Investicijski mikro krediti, npr. Investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu ili investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu uključujući i obrtna sredstva najviše 30% ukupnog iznosa kredita
 - Kamatna stopa: od 0,5 - 1,5%
 - **Indikativni prihvatljivi korisnici:**
 - Mikro, mala i srednja poduzeća („MSP-ovi“ kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ(2))
- **ZAJMOVI RIZIČNOG KAPITALA (VENTURE LOANS)**
 - **Očekivani početak provdebe financijskog instrumenta:** II. kvartal 2017.
 - **Indikativna alokacija (EU sredstva):** 15.000.000. EUR
 - **Cilj postupka dodjele:**



- Poticanje ulaganja u vlasnički kapital inovativnih subjekata malog gospodarstva, pogotovo poduzetnicima početnicima, od strane prihvatljivih ulagača (poslovnih anđela) radi daljnjeg razvoja i/ili rane komercijalizacije inovativnog proizvoda ili usluge odobravanjem **dodatnih sredstava u obliku zajma predmetnom subjektu malog gospodarstva u istom iznosu koliko je i privatno ulaganje za povezane troškove rane komercijalizacije inovativnog proizvoda/usluge.**
- **Značajke proizvoda (instrumenta):**
 - Financiranje investicija u vrlo rizičnim fazama rane komercijalizacije inovativnih proizvoda/usluga u sektorima s visokim razvojnim potencijalom, uključujući i one određene u S3 strategiji.
- **Indikativni prihvatljivi korisnici:**
 - Mikro, mala i srednja poduzeća („MSP-ovi” kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ(2))
- **PODUZETNIČKI KAPITAL (VENTURE CAPITAL)**
 - **Očekivani početak provdebe financijskog instrumenta:** II. kvartal 2017.
 - **Indikativna alokacija (EU sredstva):** 20.000.000. EUR
 - **Cilj postupka dodjele:**
 - Poticanje ulaganja u vlasnički kapital brzorastućih poduzetnika čiji razvoj se temelji na novim tehnologijama i inovacijama u sektorima s visokim razvojnim potencijalom, uključujući i one određene u S3 strategiji .
 - **Značajke proizvoda (instrumenta):**
 - Javno-privatni fond poduzetničkog kapitala
 - **Indikativni prihvatljivi korisnici:**
 - Mikro, mala i srednja poduzeća („MSP-ovi” kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ(2))

2. SPECIFIČNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI UNUTAR INVESTICIJSKOG PRIORITETA 3a1

R.br.	Naziv specifičnog kriterija odabira	Primjenjivo na Specifični cilj	Vrsta kriterija: obavezan ili izborni	Način primjene kriterija: „da/ne“ pitanja ili ocjenjivanje*
1.	Doprinos poboljšanju gospodarskog razvoja	Specifični cilj 3a1	obavezan	„da/ne“ pitanja
2.	Doprinos stvaranju pozitivnog poslovnog okruženja	Specifični cilj 3a1	obavezan	„da/ne“ pitanja
3.	Doprinos konkurentnosti određenog sektora ili područja (zemlja, regija)	Specifični cilj 3a1	obavezan	„da/ne“ pitanja
4.	Utjecaj operacije na smanjenje identificiranih tržišnih nedostataka	Specifični cilj 3a1	obavezan	„da/ne“ pitanja
5.	Doprinos povećanju razine inovativnosti u poslovnom okruženju	Specifični cilj 3a1	izborni	„da/ne“ pitanja
6.	Doprinos uravnoteženom regionalnom razvoju	Specifični cilj 3a1	izborni	„da/ne“ pitanja

* Za svaki kriterij koji je primjenjiv za pojedini financijski instrument tj. operaciju, bio on obavezan ili izborni, odgovor na način primjene tog kriterija mora uvijek biti DA.



3. **METODOLOGIJA ODABIRA INVESTICIJSKOG PRIORITETA 3a** Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora / **SPECIFIČNOG CILJA 3a1** Bolji pristup financiranju za MSP-ove

Za odabir operacija primjenjivost kriterija odabira je kako slijedi:

KRITERIJ 1. DOPRINOS POBOLJŠANJU GOSPODARSKOG RAZVOJA

Opis kriterija: Kriterij se odnosi na pružanje dostupnosti financijskih instrumenata koji služe razvoju subjekata maloga gospodarstva kako bi se njihovim poslovanjem stvorili uvjeti za poboljšanje gospodarskog razvoja.

Doprinos kriteriju broj 1. Doprinos poboljšanju gospodarskog razvoja ocjenjivat će se na temelju:

1. Povećanja broja poduzeća koja su korisnici financijskih instrumenata i/ili;
2. Ukupnog iznosa sredstva dodijeljenih putem financijskih instrumenata i/ili;
3. Povećanje dodane vrijednosti po zaposlenom (poduzeća koja su korisnici financijskih instrumenata)

KRITERIJ 2. DOPRINOS STVARANJU POZITIVNOG POSLOVNOG OKRUŽENJA

Opis kriterija: Kriterij se odnosi na doprinos pozitivnoj promjeni u stavu prema poduzetništvu i stvaranje pozitivnog poslovnog okruženja olakšavanjem pristupa financiranju MSP-ova

Doprinos kriteriju broj 2. Doprinos stvaranju pozitivnog poslovnog okruženja ocjenjivati će se na temelju:

1. Broja novih poduzeća koja primaju potporu i/ili
2. Udio mikro i malih poduzeća u ukupnom portfelju financijskih instrumenata (više od 50% svih traženih zajmova/ garancija)

KRITERIJ 3. DOPRINOS KONKURENTNOSTI ODREĐENOG SEKTORA ILI PODRUČJA (ZEMLJA, REGIJA)

Opis kriterija: Kriterij se odnosi na procjenu elemenata ukupne vrijednosti investicije u odnosu na očekivane rezultate i učinke koji će intervencija ostvariti te ekonomičnost ulaganja.

Doprinos kriteriju broj 3. Doprinos konkurentnosti određenog sektora ili područja (zemlja, regija) ocjenjivati će se na temelju:

1. Broja neto otvorenih radnih mjesta/sačuvanih radnih mjesta povezanih s potaknutim ulaganjem i/ili



2. Povećanog prihoda od prodaje nakon završetka potaknute investicije i/ili
3. Broja novih proizvoda kao rezultata potaknutog ulaganja i/ili
4. Povećanja produktivnosti rada i/ili smanjenja troškova poslovanja nakon završetka potaknute investicije i/ili
5. Potencijala povećanja ukupnog prihoda MSP u odnosu na razdoblje prije potaknutog ulaganja

KRITERIJ 4. UTJECAJ OPERACIJE NA SMANJENJE IDENTIFICIRANIH TRŽIŠNIH NEDOSTATAKA

Opis kriterija: Kriterij se odnosi na olakšavanje pristupa financiranju smanjenjem identificiranih tržišnih nedostataka

Doprinos kriteriju broj 4 . Utjecaj operacije na smanjenje identificiranih tržišnih nedostataka ocjenjivat će se na temelju

1. Smanjenja prosječnog iznosa kolaterala po poduzetniku i/ili;
2. Smanjenja prosječnog iznosa kamatne stope na financijske instrumente

KRITERIJ 5. DOPRINOS POVEĆANJU RAZINE INOVATIVNOSTI U POSLOVNOM OKRUŽENJU

Opis kriterija: Kriterij se odnosi na doprinos povećanju razine inovativnosti olakšavanjem pristupa financijskim instrumentima poduzetnicima koji ulažu u IRI

Doprinos kriteriju broj 5. Doprinos povećanju razine inovativnosti u poslovnom okruženju ocjenjivat će se na temelju:

1. Broja MSP-ova koji koriste financijske instrumente za istraživanje, razvoj i inovacije i/ili;
2. Ukupnog iznosa dodjeljenih sredstava putem financijskih instrumenata za istraživanje, razvoj i inovacije

KRITERIJ 6. DOPRINOS URAVNOTEŽENOM REGIONALNOM RAZVOJU

Opis kriterija: Kriteriji služi za promicanje ujednačenog regionalnog razvoja na način da se osiguraju povoljniji uvjeti u smislu smanjenja kamatne stope odnosno sredstava osiguranja ovisno o statusu i stupnju razvijenosti područja na kojem se provodi potaknuto ulaganje, kako je utvrđeno Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske.

Doprinos kriteriju broj 6. Doprinos uravnoteženom regionalnom ocjenjivat će se na temelju:

1. Pripadnosti lokacije na kojoj se provodi potaknuto ulaganje jedinici lokalne samouprave (JLS) sa statusom potpomognutog područja odnosno brdsko-planinskim područjima i otocima, na način da će se potaknutim ulaganjima koji se provode u navedenim područjima osigurati povoljniji uvjeti u obliku manje kamatne stope odnosno sredstava osiguranja